

Hankintalaki / Sidosyksikkösääntelyn muutos ja jatkoaikailmoitus Valtiokonttorille

Kunnanhallitus 07.09.2026
617/03.02/2026

Eduskunta on hyväksynyt julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki 1397/2016) muutoksen, joka astui voimaan 18.6.2026. Lakimuutoksella tiukennettiin merkittävästi osakeyhtiömuotoisten sidosyksiköiden (ns. in-house-yhtiöt) aseman edellytyksiä säätämällä muun muassa 10 prosentin vähimmäisomistusosuusvaatimus jokaiselle yhtiön omistajalle. Uusia sidosyksikköedellytyksiä sovelletaan siirtymäajan jälkeen 1.7.2027 alkaen.

Lain voimaannpanosäännösten mukaan hankintayksikön on pääsääntöisesti irtisanottava ennen lain voimaantuloa tehdyt sidosyksikkösopimukset päättymään viimeistään 30.6.2027, mikäli uusi 10 prosentin omistusvaatimus tai muut sidosyksikköaseman edellytykset eivät täyty.

Laki mahdollistaa kuitenkin yleiseen etuun liittyvistä pakottavista syistä sopimusten määräaikaisen jatkamisen enintään 30.6.2030 saakka, jos sopimuksen välitön irtisanominen aiheuttaisi poikkeuksellisen kohtuuttomia seurauksia tai huomattavia taloudellisia riskejä palvelutuotannolle. Lakisääteinen ilmoitus tästä jatkamisesta on tehtävä Valtiokonttorille viimeistään 30.9.2026.

Kunnan palvelutuotannon keskeytyksettömän jatkuvuuden turvaamiseksi, lakisääteisten velvoitteiden täyttämiseksi sekä hallitun rakennejärjestelyn ja omistusmuutosten valmistelemiseksi joidenkin sidosyksikkösopimusten osalta on välttämätöntä ilmoittaa siirtymäajan jatkamisesta. Jatkoajalla varmistetaan myös riittävä aika vastaavien hankintakokonaisuuksien ja sopimusratkaisujen valmistelemiseksi ja kilpailuttamiseksi. Jatkoajan hakeminen koskee liitteessä 1. yksilöityjä kunnan nykyisiä osakeyhtiömuotoisia sidosyksikkösopimuksia, joiden osalta 10 prosentin omistusosuusehto ei suoraan täyty tai joiden toiminnan uudelleenjärjestely vaatii lisää aikaa. Sopimukset, niiden perusteella hankittavat palvelut, jatkokausiensa pituudet, sekä sopimusten jatkamisperusteet on yksilöity tämän esityksen liitteessä 1.

Sopimusten muut ehdot pysyvät ennallaan. Sidosyksikkö täyttää edelleen hankintalain mukaiset ulosmyyntiä ja määräysvaltaa koskevat edellytykset.

Jatkoajan ilmoittamisen vaihtoehtona on kilpailutus kunnan toimesta tai yhteishankintana. Laajojen ja monimutkaisten ohjelmistoratkaisujen osalta yksittäisen kilpailutuksen valmisteluun ja läpivientiin tulee varata kunnan aiempien vastaavien kilpailutusten perusteella vähintään yksi (1) vuosi ja käyttöönottoon vähintään 6-12 kuukautta. Jätehuollon kokonaisuuden osalta siirtymäaika on ohjelmistoratkaisuihin nähden vähintään kaksinkertainen. Näistä lähtökohdista jatkoajan ilmoittaminen on välttämätöntä.

Valmistelija

Talousjohtaja Samola Riitta, riitta.samola@mantsala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä sidosyksikkösopimusten jatkoajan ilmoittamisen liitteessä 1. esitetyn mukaisesti. Lisäksi kunnanhallitus hyväksyy, että liitteeseen 1. voidaan tarvittaessa tehdä vähäisiä muutoksia ilmoitettaviin tietoihin.

Päätös

Liite 1. Sidosyksikkösopimus – jatkoaikailmoitus – Mäntsälän kunta